

Lag (1993:1614) om Antarktis

Allmänna bestämmelser

1 § I denna lag finns bestämmelser till skydd för miljön i Antarktis och för de ekosystem som beror av eller sammanhänger med Antarktis ekosystem.

Lagen gäller för svensk medborgares och svensk juridisk persons vistelse eller verksamhet i Antarktis. Med svensk medborgare jämställs utländsk medborgare med hemvist i Sverige samt annan utländsk medborgare som deltar i en expedition eller någon annan verksamhet som omfattas av tillstånd enligt denna lag.

Bestämmelserna i 5 § andra stycket och 7 § andra stycket gäller även utanför Antarktis.

2 § Med Antarktis avses i denna lag området söder om 60° sydlig bredd.

3 § I fråga om tillåten fångst enligt konventionen om bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis, daterad i Canberra den 20 maj 1980, gäller vad som föreskrivs med stöd av fiskelagen (1993:787).

4 § Den som vistas eller bedriver verksamhet i Antarktis skall vidta nödvändiga åtgärder för att skydda och bevara miljön i Antarktis och de ekosystem som beror av eller sammanhänger med Antarktis ekosystem.

Skydd för mineral, flora, fauna och särskilda platser

5 § Verksamhet som innebär efterforskning, undersökning, utvinning och bearbetning av mineraltillgångar får inte förekomma. Vad nu sagts gäller dock inte forskning med vetenskapligt ändamål som omfattas av ett enligt denna lag meddelat tillstånd.

Om det finns skäl att anta, att mineraltillgångar har åtkommit i strid med föreskrifterna i första stycket är även annan befattning med tillgångarna förbjuden.

6 § Det är förbjudet att genomföra atomexplosion eller placera radioaktivt avfall i Antarktis.

7 § Insamling eller skadlig påverkan av naturligt förekommande växtarter eller djurarter får inte förekomma. Vad nu sagts gäller dock inte vetenskaplig verksamhet som bedrivs med stöd av ett enligt denna lag meddelat tillstånd.

Om det finns skäl att anta, att växter eller djur samlats in i strid med föreskrifterna i första stycket är även annan befattning med dem förbjuden.

8 § Växt eller djur av art som inte naturligt förekommer i Antarktis får inte utan tillstånd föras in på land, på isshelfen eller i vattnet i Antarktis.

Vad nu sagts gäller inte livsmedel som hanteras under betryggande kontroll.

Hundar som finns i området skall avlägsnas.

9 § Förekomsten av avfall i Antarktis skall i största möjliga utsträckning begränsas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om avfallshantering i Antarktis.

10 § Särskilt skyddsvärda områden får inte besökas utan tillstånd. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka områden som omfattas av tillståndskravet.

Skydd för den marina miljön vid sjöfart

11 § Bestämmelserna i 12--15 §§ gäller svenskt fartyg och annat fartyg som används i verksamhet i Antarktis som står under svensk kontroll. Vad nu sagts gäller dock inte utländskt statsfartyg.

12 § Olja eller oljehaltig blandning får inte släppas ut i havet från ett fartyg. När ett fartyg är i Antarktis skall oljeslam, förorenad barlast, tankspolvatten och andra oljehaltiga rester och blandningar behållas ombord.

Regeringen får medge undantag från dessa bestämmelser.

13 § Skadliga flytande ämnen och andra kemiska ämnen eller andra ämnen i kvantiteter eller koncentrationer som är skadliga för den marina miljön får inte släppas ut i havet från ett fartyg.

14 § Ett fartyg som är avsett för fler än tio personer får inte släppa ut obehandlat toalettavfall inom 12 nautiska mil från land eller isshelfen.

15 § Fast avfall får inte släppas ut i havet från ett fartyg. Om det inte sker inom 12 nautiska mil från närmaste land eller isshelfen får matrester dock dumpas i havet om de passerat genom en sönderdelare eller avfallskvarn och är så finfördelade att de kan passera genom ett såll med öppningar som inte är större än 25 millimeter.

Tillstånd

16 § Den som vistas eller bedriver verksamhet i Antarktis skall ha

tillstånd därtill. Detta gäller dock inte utövning av sådan rätt till fri sjöfart som följer av allmänna folkrättsliga grundsatser.

Regeringen får medge undantag från första stycket i fråga om vistelse och verksamhet som saknar betydelse från miljövardssynpunkt.

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer prövar frågor om tillstånd. I ett tillståndsbeslut skall anges den verksamhet som tillståndet avser och de villkor som skall gälla för verksamheten. Ett tillstånd får begränsas till viss tid.

18 § Ansökan om tillstånd skall innehålla en miljökonsekvensbeskrivning som gör det möjligt att göra en samlad bedömning av vistelsens eller verksamhetens påverkan på miljön i Antarktis och på de ekosystem som beror av eller sammanhänger med Antarktis ekosystem.

Tillstånd till vistelse eller verksamhet skall meddelas om den angivna vistelsen eller verksamheten inte medför risker för naturvårdens intressen eller miljön i området.

Tillstånd skall vägras den som inte fullgjort sina skyldigheter enligt tidigare tillstånd, om inte särskilda omständigheter föranleder annat.

19 § En verksamhet för vilken tillstånd meddelats skall omedelbart avbrytas, om den medför eller det finns risk för att den medför icke förutsedda skador på miljön i Antarktis och på de ekosystem som beror av eller sammanhänger med Antarktis ekosystem.

20 § Tillstånd enligt 17 § kan återkallas, om tillståndshavaren inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt föreskrifter eller villkor som meddelats med stöd av lagen.

Verksamhet med huvudman från annan stat

21 § Den som yrkesmässigt anordnar eller deltar i en vistelse eller en verksamhet i Antarktis för vilken huvudmannen kommer från en annan fördragsslutande stat skall förvissa sig om att denne har de tillstånd eller motsvarande medgivande som krävs för vistelsen eller verksamheten i Antarktis.

Tillstånd eller medgivande som meddelats i huvudmannens hemland gäller även för en svensk deltagares vistelse eller verksamhet i Antarktis enligt första stycket.

Observatör från annan fördragsslutande stat, eller vetenskapsman från sådan stat, vilken utbytesvis deltar i svensk expedition, omfattas inte av denna lag vid fullgörandet av sitt uppdrag. Vad nu sagts gäller också den personal som följer med en sådan person för uppdraget.

Tillsyn m. m.

22 § Tillsynen över att denna lag samt föreskrifter eller villkor som meddelats med stöd av lagen följs, skall utövas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

23 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud

som behövs för att såväl denna lag som föreskrifter och villkor som har meddelats med stöd av lagen skall följas.

Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

24 § Innehavaren av ett tillstånd skall på begäran lämna tillsynsmyndigheten de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Upplysningar och handlingar skall på begäran också lämnas till officiell observatör som utsetts av annan fördragsslutande stat och vars uppdrag anmälts till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Tillsynsmyndigheten och en observatör har rätt att få tillträde till en lokal eller ett område eller ett transportmedel där verksamhet som omfattas av tillstånd bedrivs. De har också rätt att undersöka förhållanden som är av betydelse för tillämpningen av en föreskrift eller ett villkor för tillståndet.

Straffbestämmelser m. m.

25 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot 5--7 §§, 8 § första stycket, 10 §, 12--16 §§, 21 § eller 29 § andra stycket, eller

2. underlåter att iaktta en föreskrift eller åsidosätter villkor som har meddelats med stöd av 9 § eller 17 §, eller

3. inte fullgör vad som åligger honom enligt 24 § eller lämnar oriktig uppgift i ett sådant fall, eller

4. fortsätter att bedriva en verksamhet efter det att verksamheten borde ha avbrutits enligt 19 §.

För försök och medverkan till brott döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

Om en gärning enligt första stycket 3 är belagd med straff i brottsbalken skall för en sådan gärning inte dömas till ansvar enligt denna lag.

26 § Den som inte följer ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud enligt 23 § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för den gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

27 § Egendom som varit föremål för brott enligt denna lag eller egendomens värde skall förverkas om det inte är uppenbart oskäligt.

Ett föremål som använts som hjälpmedel vid brott enligt denna lag eller föremålets värde får förklaras förverkat om det är nödvändigt för att förebygga brott eller om det finns andra särskilda skäl.

Överklagande

28 § Andra beslut i särskilda fall än sådana som regeringen eller en allmän domstol har meddelat enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsrätten.

Statens naturvårdsverk får överklaga beslut om tillstånd som någon annan myndighet än regeringen meddelat enligt denna lag eller enligt bestämmelser som har meddelats med stöd av lagen.

Nödsituationer

29 § De bestämmelser som finns i denna lag skall inte gälla i nödsituationer som omfattar skyddet för miljön eller säkerhet för mänskligt liv, luftfartyg, fartyg eller utrustning av högt ekonomiskt värde.

I en sådan situation skall var och en handla så att minsta möjliga påverkan uppkommer på miljön i Antarktis och på ekosystem som beror av eller sammanhänger med Antarktis ekosystem.

Översikt [Kontakta oss](#) [Om Juridiskt forum](#) [Första sidan](#)

Copyright © 1995-1999 Juridisk informationsteknologi